



Stockholms Stad  
Trafikkontoret

dnr T2017-01611

HK dnr. 2017-0115

Stockholm, den 22 december 2017

## **Remissyttrande avseende Offentliga rum – förslag på komplettering till Framkomlighetsstrategin**

Stockholms handelskammare har givits tillfälle att yttra sig över trafikkontorets förslag. Handelskammaren är en näringslivsorganisation i Stockholms län och Uppsala län med cirka 2000 företag som är medlemmar i organisationen.

### **Tidigare remissyttrande**

Handelskammaren har tillsammans med City i Samverkan Stockholm, Svensk Handel och Visita även lämnat in ett gemensamt remissyttrande daterat den 20 december 2017. I yttrandet efterlyste organisationerna bland annat vikten av att tillvarata näringslivsperspektivet.

### **Sammanfattning**

Utformningen och användningen av det offentliga rummet är avgörande för stadens funktion och attraktionskraft. Handelskammaren välkomnar därför trafikkontorets förslag till komplettering av framkomlighetsstrategin. Handelskammaren anser dock inte att förslaget tillräckligt tydligt tar näringslivets perspektiv i beaktande och efterlyser ett större mått av dialog för att skapa rätt förutsättningar.

Handelskammaren anser att formuleringen av de fem planeringsprinciperna är otydlig och att det föreligger stor risk att tolkningen av principerna kan bli godtycklig och motstridig. Gatans roll i innerstaden är avhängig att de regionala tillgänglighetsfrågorna löses med bättre trafikleder. Östlig förbindelse skulle spela en avgörande roll för att avlasta city och innerstaden. Handelskammaren anser också att avstängningar av gator för biltrafik endast kan ske efter noggrann analys och förekomsten av fullgoda alternativ för leveranser och genomfartstrafik.

Handelskammaren välkomnar förslaget om mer flexibel användning av exempelvis stadens torg.

Balansen mellan olika funktioner i stadsmiljön måste värnas, utvecklingen av exempelvis strandpromenader måste kunna ske samtidigt som kajernas funktion för sjöfarten bevaras.

Handelskammaren efterlyser skyltning i stadsmiljön även på engelska.

Handelskammaren stödjer målsättningen men ifrågasätter trafikkontorets roll i arbetet med att ta fram en Vinterstrategi för Levande Stockholm och efterlyser bättre samordning mellan stadens förvaltningar.

### **Handelskammarens synpunkter**

Stockholm är Europas snabbast växande huvudstadsregion, vilket ställer stora krav på stadens utveckling och inte minst på stadens offentliga rum. I detta arbete är dialogen med näringslivet en förutsättning. Det är näringslivet som till stor del fyller det offentliga rummet med sitt innehåll. Handelskammaren anser inte att förslaget tillräckligt tydligt tar näringslivets perspektiv i beaktande och efterlyser ett större mått av dialog för att skapa rätt förutsättningar. Tillsammans kan staden och näringslivets aktörer skapa attraktiva miljöer som över tid ger en mycket positiv helhetsupplevelse för både stadens invånare och besökare.

Därtill vill Handelskammaren understryka att de regionala tillgänglighetsfrågorna måste lösas med bättre trafikleder som avlastar trafiken i city och innerstaden. En förbättrad trafiksituation är en avgörande faktor för arbetet med att öka attraktiviteten för att vistas på stadens gator, torg och andra offentliga platser. I detta sammanhang spelar Östlig förbindelse en avgörande roll.

### **Gatans funktion måste tydliggöras**

Handelskammaren anser att formuleringen av de fem planeringsprinciperna är otydlig och att det föreligger stor risk att tolkningen av principerna kan bli godtycklig och motstridig.

Framförallt ställer sig Handelskammaren frågande till den första principen om att stärka gatans roll som vistelseplats. Här föreslås tydligare prioriteringar mellan olika funktioner samt att vissa funktioner kan behöva prioriteras bort. Handelskammaren vill understryka att en gata är en gata. Balansen mellan gatans två funktioner rörelse och vistelse är nödvändig, där ingetdera kan prioriteras bort, med undantag för enstaka fall. Gatans huvudsyfte är att leda fotgängare, cyklisterna men också leveranser och övrig trafik från punkt a till b. Att stänga av gator kan ske då ett tydligt syfte och innehåll skapas tillsammans med exempelvis fastighetsägare för men enbart i de fall där fullgoda alternativ finns för leveranser och nödvändig genomfartstrafik. Handelskammaren anser att detta måste tydliggöras, och att noggrann analys genomförs innan förslag på fler permanenta gågator läggs fram.

### En stad i utveckling kräver flexibel användning

Handelskammaren ser positivt på den femte planeringsprincipens skrivning om att utformningen av det offentliga rummet ska underlätta för flexibel användning. Den positiva utveckling vi ser på många ställen med exempelvis evenemang och bondens marknad skapar dynamiska platser med större attraktivitet än statisk torghandel. Handelskammaren anser inte att de i det närmaste permanentade torghandelsinrättningar som förekommer på några av stadens torg bidrar till att höja platsernas attraktivitet och tillgänglighet. Denna typ av statisk torghandel bedrivs med fördel i en saluhall. Många platser i anslutning till både kulturinstitutioner och detaljhandel skulle genom flexibelt utnyttjade rymma möjligheter för både kultur, evenemang och torghandel som skulle öka platsernas tillgänglighet och attraktivitet för både fler grupper i samhället och olika typer av företag.

### Värna balansen mellan stadens olika funktioner

Handelskammaren vill också betona vikten av att i arbetet med att utveckla det offentliga rummet värna om stadens olika funktioner och balansen dem emellan. Gågator, torg och strandpromenader blir allt viktigare i skapandet av en attraktiv stad. Samtidigt har vi under de senaste åren sett en oroväckande tendens där bland annat bostäder, restauranger, kaféer, cykelbanor och promenadstråk tränger ut sjöfarten i staden. Stockholm är en sjöfartsstad, och för att fortsätta vara en levande stad är det viktigt att möjligheterna att bedriva denna typ av verksamhet inte prioriteras bort.

### Skyltning i stadsmiljön

Vad gäller de pågående aktiviteter som nämns i förslaget, vill Handelskammaren betona vikten av förbättrat vägvisningssystem i stadsmiljön, företrädesvis även med skyltning på engelska för att också underlätta för stadens utländska besökare.

### **FÖR STOCKHOLMS HANDELSKAMMARE**



Karin Malmström  
*Utredare*